

Concept suggesties voor partijprogramma's en coalitieakkoord 2018-2022

In het kader van de voorbereiding van de verkiezingen voor de gemeenteraad in maart 2018 heeft Stichting Beter Zeist de volgende concept suggesties opgesteld als bronmateriaal voor de programma's van politieke partijen en voor het coalitieakkoord 2018-2022. Deze suggesties zijn gebaseerd op de ervaringen die afgelopen jaren zijn opgedaan. Graag willen wij met de (gezamenlijke) fracties daarover van gedachten wisselen. Het gaat om de volgende concept suggesties.

Samenvatting

1. Coalitieakkoord 2018-2022 op hoofdlijnen en vaststellen in de Raad.
2. Kwaliteit gemeentelijke overheid optimaliseren.
3. College van B&W en Gemeenteraad: gedragscode opstellen/aanpassen.
4. Algemeen beleid Gemeente: toezeggingen alleen op basis van vastgesteld beleid en inspraak waarborgen.
5. Optimalisering Beleidsvisies d.m.v. gebruik van keuzepunten checklist.
6. Structuurvisie actualiseren als omgevingsvisie en gebruiken van raamwerk voor gebiedsvisies.
7. Invloed van Burgers en andere Belanghebbenden in regeling vastleggen.
8. Cultuurhistorie en groene omgeving behouden en versterken als dragers van werkgelegenheid en woonklimaat.
9. Milieu en Duurzaamheid: de gemeente voert een actief beleid in en werkt samen met initiatieven binnen en buiten het eigen werkgebied.
10. Duurzaam en veilig verkeer en vervoer wordt in overleg met belanghebbenden gerealiseerd.
11. Bedrijvigheid en Werk: de gemeente streeft naar diverse en evenwichtige arbeidsmogelijkheden voor de eigen bevolking.
12. Woningbouw: in Zeist wordt gebouwd in harmonie met de eigen omgeving en geeft primair Zeistenaren voorrang.
13. Voorzieningen: waarborgen van de kwaliteit en kwantiteit van de publieke voorzieningen.
14. Geopark Heuvelrug: de gemeente ondersteunt samen met andere overheden het initiatief met raad en daad.

Concept suggesties met toelichting en uitwerking

1. Coalitieakkoord 2018-2022 op hoofdlijnen en vaststellen in de Raad

Toelichting en uitwerking.

1. Het nieuwe college van B&W stelt een coalitie-akkoord op met beleidsdoelen voor de vierjarige periode waarvoor het college functioneert. Een uitgewerkt coalitie-akkoord zoals tot nu gebruikelijk is heeft tot gevolg dat de invloed van de raad tijdens de coalitieperiode beperkt is. Daarom wordt aanbevolen het akkoord alleen op hoofdlijnen vast te stellen en de vrijheidsgraden voor de jaar- en uitvoeringsprogramma's niet te zeer te beperken.
2. Noch de gemeenteraad als totaal, noch maatschappelijke organisaties hebben tot nu toe formeel inspraak gehad over de inhoud van het coalitie-akkoord.

Belanghebbenden kunnen daartegen ook geen bezwaar maken en beroep aantekenen. In het nieuwe concept akkoord zou daarom moeten worden opgenomen dat het akkoord net als dat op landelijk niveau gebeurt in het openbaar wordt besproken en geaccordeerd door de gemeenteraad en dat daarover vooraf inspraak van alle belanghebbenden mogelijk is.

2. Kwaliteit gemeentelijke overheid optimaliseren

Toelichting en uitwerking.

Een goede kwaliteit van het bestuur en de dienstverlening van de gemeente betekent primair:

- Toekomstgericht op de kwaliteiten van Zeist en de dorpen;
- Kostenbewust en efficiënt;
- Transparant, toegankelijk, betrouwbaar en integer;
- Adequate interne en externe communicatie, ook via voorlichtingssites;
- Ambtenaren onderhouden t.a.v. de uitvoering van hun taken actief contact met de burgerij en andere belanghebbenden.

3. College van B&W en Gemeenteraad: gedragscode opstellen/aanpassen

Toelichting en uitwerking.

Het college van B&W en de gekozen vertegenwoordigers in de gemeenteraad functioneren integer en transparant in hun contacten, stellingnamen en stemgedrag. Dat wordt vastgelegd in een/de gedragscode.

Raadsinformatiebijeenkomsten worden openbaar, tenzij dat om redenen van veiligheid en privacy niet mogelijk is.

4. Algemeen beleid Gemeente: toezeggingen alleen op basis van vastgesteld beleid en inspraak waarborgen

Toelichting en uitwerking.

Gemeentehuis, college en raad handelen volgens de vastgelegde beleidskaders op landelijk, provinciaal en gemeentelijk niveau. Er worden geen toezeggingen gedaan aan initiatiefnemers en samenwerkingsverbanden (U10, verbonden partijen) en derden voordat een raadsbesluit daartoe voldoende grondslag biedt. Formele of informele uitspraken door de gemeente, wethouders of ambtenaren over o.a. niet reguliere bouwmogelijkheden blijven achterwege tot na de informele en formele inspraakprocedures. Bij raadsbesluiten dient inspraak van belanghebbenden waaronder de burgers gewaarborgd te zijn.

5. Optimalisering Beleidsvisies d.m.v. gebruik van keuzepunten checklist

Toelichting en uitwerking.

Ten einde de gemeentelijke visies verder te optimaliseren wordt daartoe een checklist opgesteld. De checklist is bedoeld als voorlopige handreiking voor het proces van visievorming en vervolgens het gebruik van visies. De (keuze)punten uit de checklist zouden dan vooraf helder moeten worden onderbouwd en verantwoord, afgesproken en toegepast. Daarbij is het van belang dat de gemeentelijke organisatie, het college en de raad de uitvoering monitoren en evalueren. Op basis van het gebruik kan de checklist worden bijgesteld. Zie voorstel "Checklist optimalisering beleidsvisies", Stichting Beter Zeist, april 2016

6. Structuurvisie actualiseren als omgevingsvisie en gebruiken van raamwerk voor gebiedsvisies

Toelichting en uitwerking.

1. De Omgevingswet samen met vier Algemene Maatregelen van Bestuur (AMvB's) bundelt en vereenvoudigt de wet- en regelgeving voor ruimte, wonen, infrastructuur, milieu, natuur en water. De wet regelt daarmee het beheer en de ontwikkeling van de leefomgeving. Met de Omgevingswet wordt het stelsel van ruimtelijke regels volledig herzien. De invoering van de wet zal in de komende coalitieperiode worden gerealiseerd.

Het voorstel voor de Invoeringswet regelt de overgang van de bestaande naar de nieuwe wetgeving. Bovendien vult deze wet de Omgevingswet met een aantal essentiële onderdelen aan. De Invoeringswet wordt nog verder uitgewerkt in een invoeringsbesluit en een invoeringsregeling. Parallel aan de Omgevingswet worden vier aanvullingswetten opgesteld als onderdeel van het stelsel omgevingsrecht. Het gaat om bodem, geluid, natuur en grondeigendom.

2. Over de nog te maken keuzen worden de inwoners van Zeist vooraf betrokken. Voor het opstellen van de gebiedsvisies die als grondslag dienen voor het gemeentelijk omgevingsplan wordt een raamwerk opgesteld. Zie ook het voorstel "Raamwerk gebiedsvisie", Stichting Beter Zeist, 12-03-2015. In eerste instantie kan de Structuurvisie Zeist 2020 nog worden gebruikt als omgevingsvisie. Deze zal wel gedurende de coalitieperiode in contact met de burgers en andere belanghebbenden moeten worden geactualiseerd.

7. Invloed van Burgers en andere Belanghebbenden in regeling vastleggen

Toelichting en uitwerking.

De inwoners van Zeist en hun organisaties worden actief betrokken bij kortlopende trajecten burgerparticipatie en besluitvorming van de gemeente en van andere voor de burgers invloedrijke beleidsbepalers. Dat geldt voor alle treden van de participatieladder van informeren tot (mede) besluitvorming. Zij worden daartoe door de beleidsmakers tijdig, objectief en compleet geïnformeerd. Alle belanghebbenden zullen over dezelfde informatie beschikken. Gemeentelijke documenten dienen in principe openbaar te zijn (ja, tenzij, op basis van harde en ter zake doende argumenten) en toegankelijk te worden gemaakt. Dit wordt vastgelegd in een regeling die eveneens geldt voor de private sector. Zie ook publicaties van Stichting Beter Zeist e.a.:

- "Raamwerk Burgerparticipatie Zeist", 31-03- 2011;
- "Bijdrage GONS", 12-03-2015;
- "Commentaar op notitie GONS Werkwijze", 07-08-2015;
- "Ervaringen met GONS in Zeist", 20-03-2017.

8. Cultuurhistorie en groene omgeving behouden en versterken als dragers van werkgelegenheid en woonklimaat

Toelichting en uitwerking.

1. Cultuurhistorie en groen zijn de dragers van de hoogwaardige werkgelegenheid en het hoogwaardige woonklimaat in Zeist. Bovendien fungeert de groene omgeving als middel om hittestress te verminderen. De rijke cultuurhistorie – Stichtse

Lustwarande, Wegh der Weegen, landgoederen en monumenten – is één van de wezenskenmerken van Zeist. Die zal bij de beoordeling van bouwprojecten zwaar moeten meewegen.

2. Natuur- en cultuurwaarden en recreatieve mogelijkheden in de directe omgeving waaronder speelveldjes worden versterkt. Bomen behouden volwaardige standplaatsen. Het groenoppervlak wordt niet verminderd. Groene verbindingen en recreatieve fiets- en wandelpaden worden ook binnen de bebouwde kommen aan elkaar geknoopt (zie de situatie in Hamburg, Den Haag en Amsterdam). Bij nieuwe woonbuurten wordt standaard gezorgd voor extra groen en recreatieve voorzieningen. Een boomloze (nieuwe) buurt is niet acceptabel. De gemeente helpt actief mee met het inrichten van tijdelijk braakliggende terreinen voor gebruik voor en door buurten.

3. In de wijk met de meeste bewoners, Zeist Noord, blijft het Sanatoriumbos behouden als groene long, natuur- en cultuurbos en als vrije uren recreatiegebied. Daartoe worden middelen beschikbaar gesteld.

4. De afvoer van regenwater naar het riool moet zoveel mogelijk worden voorkomen. Dit om de daling van de grondwaterstand te verminderen en een kostbare uitbreiding van het rioolstelsel te voorkomen. Dit zal gebeuren door voortvarend in te zetten op de actie “steenbreek” en door middel van afkoppeling van regenafvoeren.

9. Milieu en Duurzaamheid: de gemeente voert een actief beleid in en werkt samen met initiatieven binnen en buiten het eigen werkgebied

Toelichting en uitwerking.

Algemeen proces Uitvoeringsplan Brede Milieuvisie Zeist.

De gemeente voert de regie om de gestelde doelen van de Brede Milieuvisie Zeist te halen. Dit gebeurt in en buiten het eigen grondgebied van de gemeente. Het gaat niet alleen om een opgave van de gemeente en de inwoners, maar ook van de instellingen en bedrijven. Dat betekent een voortdurende inspanning op het gebied van voorbeeldwerking, voorlichting en communicatie.

1. Klimaat en Energie.

Het beleid wordt primair gevoerd op basis van lange termijn doelen, harde feiten en niet op basis van tijdelijk beschikbare subsidies. Daarbij is een evenwichtige afweging met andere te realiseren doelen van de brede Milieuvisie noodzakelijk.

2. Circulaire economie.

Hergebruik en recycling staan voorop in het gemeentelijk beleid en in de voorlichting aan de burgers, instellingen en bedrijven. De gemeente stimuleert en steunt daadwerkelijk initiatieven voor hergebruik (weggeefwinkels, 1euro winkels etc.), omgekeerd inzamelen en recycling.

3. Levend netwerk van natuur, landschap en cultuurhistorie.

Zie ook eerder onderwerp en het onderwerp Geopark Heuvelrug i.o. Wat het natuur- en cultuurinclusief ontwerpen betreft wordt ervoor gezorgd, dat bij ruimtelijke ontwikkelingen vooraf (dus niet pas achteraf) de wensen en mogelijkheden gedegen worden onderzocht en vastgesteld als kader(s) voor de betreffende ontwikkelingen.

4. Gezonde leefomgeving.

De belasting van het milieu blijft binnen de wettelijke grenswaarden en men is terughoudend met ontheffingen. Er wordt een pad uitgezet om te voldoen aan de hogere normen van de WHO. Overlast door houtstook/-rook, open vuur en vuurwerk moet verder worden beperkt en voorkomen.

10. Duurzaam en veilig verkeer en vervoer wordt in overleg met belanghebbenden gerealiseerd.

Toelichting en uitwerking.

1. Problemen van doorstroming, mobiliteit en parkeren van auto's worden duurzaam opgelost. Overlast van verkeerswegen, snelwegen en spoorwegen wordt verminderd door duurzame maatregelen. Doorgaand autoverkeer door Zeist wordt waar mogelijk ontmoedigd, maar verkeer van drukke verkeersaders wordt niet afgeleid via woonwijken of via een rondweg door het Kromme Rijngebied. De verkeersbesluiten in centrum Zeist worden daartoe aangepast c.q. niet uitgevoerd. Het beleid is erop gericht om overschrijding van voorkeurs- c.q. grenswaarden van het GVVP te voorkomen in plaats van daarvoor ontheffingen te verlenen. Het busstation blijft om redenen van verkeersveiligheid gesloten voor autoverkeer.
2. In het kader van een fietsvriendelijk beleid worden doorgaande en overige fietsroutes verbeterd.
3. Het openbaar vervoer blijft fijnmazig c.q. wordt daartoe aangevuld met o.m. buurtbussen/-auto's. Ingezet wordt op elektrische aandrijving van de lijnbussen.
4. Verkeersmaatregelen worden in harmonie met de omgeving en in overleg met de belanghebbenden gerealiseerd.

11. Bedrijvigheid en Werk: de gemeente streeft naar diverse en evenwichtige arbeidsmogelijkheden voor de eigen bevolking

Toelichting en uitwerking.

1. In de ruimtelijke planning is dit streven het uitgangspunt voor beleid. Er komen in de wijken, buurten en dorpen meer mogelijkheden en faciliteiten voor kleinschalige bedrijfsmogelijkheden en zzp'ers.
2. In verband met een optimale werkgelegenheid en het beperken van het inkomende en uitgaande verkeer zal de gemeente moeten sturen op een kwantitatief en kwalitatief evenwicht in de balans van de beschikbare en benodigde werkgelegenheid. Tot voor enkele jaren was er een enorm overschot aan arbeidsplaatsen in Zeist ten opzichte van het aantal werkenden. Dit sturen kan alleen wanneer de gemeente de arbeidsmarkt permanent gedegen analyseert.
3. Voor het centrum van Zeist zal de gemeente vooral inzetten op vestiging van bedrijven en (landelijke en regionale) servicebureaus op het gebied van de Unique Selling Points (USP's) van Zeist, te weten: centrale ligging, duurzaamheid, groene omgeving, gezondheid en zorg. Toerisme en recreatie worden hieraan toegevoegd.
4. De begeleiding van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt moet worden geïntensiveerd. Het contract met de BIGA-groep dient zo mogelijk te worden gecontinueerd.

12. Woningbouw: in Zeist wordt gebouwd in harmonie met de eigen omgeving en geeft primair Zeistenaren voorrang

Toelichting en uitwerking.

Het gaat om de volgende punten en voorwaarden voor het beleid.

1. Zeist is geen groeikern mede gezien de inbedding van de kernen van de gemeente in het Nationaal Natuur Netwerk. Bouwprojecten worden alleen uitgevoerd als het groene en historische karakter van de gemeente daardoor niet wordt aangetast.
2. Gezien de schaarse bouwruimte in Zeist wordt bij bouwplannen en herontwikkeling primair voorrang gegeven aan inwoners van Zeist, hun kinderen en werkenden in Zeist en speciaal aan hen die op de bestaande woningmarkt geen woning kunnen vinden. Daartoe wordt de samenwerking binnen de regio aangepast.
3. Bij de ombouw van leegkomende kantoren en gebouwen reserveert de gemeente ook ruimte voor studenten, leerlingen, post doc's, jonge ondernemers en kunstenaars.
4. Bij de planning en uitvoering van bouwplannen past de gemeente de Jantje Betonnorm en de afspraken van het groenstructuurplan toe.
5. Als er gebouwd wordt, krijgen de inwoners van Zeist – te beginnen met omwonenden van het bouwproject – een stem over de omvang en de wijze van uitvoering. In wijken, buurten en dorpen zal alleen worden gebouwd als het karakter van de nieuwbouw past bij de visuele en cultuurhistorische identiteit van de omgeving. De bouwhoogte zal die van de directe omgeving niet overschrijden.
6. Voor de te hanteren economische grondwaarde is niet de (mogelijke speculatieve) aankoopprijs van de locatie leidend maar de grondwaarde op basis van het bestaand gebruik.

13. Voorzieningen: waarborgen van de kwaliteit en kwantiteit van de (publieke) voorzieningenToelichting en uitwerking.

Het gemeentebestuur zorgt voor een adequaat en evenwichtig niveau van toegankelijke publieke voorzieningen (scholen, sport, cultuur, groenvoorzieningen en bereikbaarheid) óók binnen de kernen. Ook bevordert de overheid de beschikbaarheid van betaalbare kinderopvang, jeugdzorg en aansluitingen op het glasvezelnet. De kwaliteit van de dorpen en dorpscentra wordt gewaarborgd. Uitbreiding van het aantal inwoners betekent navenant ook uitbreiding of verbetering van deze voorzieningen.

14. Geopark Heuvelrug: de gemeente ondersteunt samen met andere overheden het initiatief met raad en daadToelichting en uitwerking.

De gemeente ondersteunt het burgerinitiatief van Stichting Beter Zeist om in aanvulling op het Nationaal Park Heuvelrug te komen tot een Geopark Heuvelrug. Het initiatief wordt ondersteunt door Utrechts Landschap, Universiteit Utrecht, de provincie en andere instellingen en groepen. Het gaat daarbij om de gehele Heuvelrug inclusief 't Gooi en de natte randgebieden, zoals het Kromme Rijngebied, het Vechtgebied en Plassen en het Eemland. Het streven van de Stichting Geopark Heuvelrug e.o. is om binnen ca. 5 jaar een nationale en internationale (Unesco) erkenning voor het gebied te krijgen. Als grondslag van de erkenning geldt dan de unieke samenhang van de aanwezige en grotendeels al beschermde waarden die

zich konden ontwikkelen op basis van de aardkundige structuur van het gebied. Deze structuur is ontstaan door de onderlinge inwerking van landijs, smeltwater, zee, grondwater, rivieren en wind. Het betreft waarden op het gebied van aardkunde, archeologie, cultuurhistorie, landschap, levende natuur, militaire geschiedenis, educatie en recreatie. Zie verder www.geopark-heuvelrug.nl.